

[Ministeren f. Landbrug og Fiskeri.]

Jord. Dertil kommer, at jeg tvivler paa, at noget saadant i det hele taget kan administreres — og det blev ogsaa fremhævet i Gaar —, i hvert Tilfælde vil det kræve et uhyre og meget kompliceret Administrationsapparat.

Hvad selve det foreslaaede Vurderingsnævn angaar, saa var Meningen jo, at det skulde kunne hindre en Opskruning af Jordprisen. Men kan Nævnet nu hindre det? Kan det omvendte ikke tænkes at blive Tilfældet, har man Eksempler paa i det praktiske Liv, at et saadan Nævns Afgørelse skaffer billigere Priser? Jeg maa tilstaa, at jeg er egentlig tilbøjelig til at tro, at det modsatte kan blive Tilfældet. Det ærede Medlem siger jo selv i sin § 8 b, Stk. 4, at ved Sagens Afgørelse skal Nævnet tage Hensyn til de afstaaede Jorders Kulturstilstand, eventuelle Bygningers Vedligeholdelsestilstand, den afstaaede Ejendoms hidtidige og en eventuel Restejendoms fremtidige Afkastningsevne og Handelsprisen paa Egenen for Ejendomme og Jorder af tilsvarende Kvalitet, saaledes at Ejeren opnaar fuldstændig Erstatning. Der er mange Hensyn at tage, og det maa der ogsaa blive, for ellers ender vi i det, som det ærede Medlem Hr. Fuglsang var inde paa, og det var jo ogsaa det allermest enkle: at Jordlovsudvalget skulde kunne overtage Jorden til den skattemæssigt ansatte Værdi. Dette vil jo næppe volde store Vanskeligheder, administrativt set, for det kunde ske hurtigt! Men derfor siger jeg, at naar man overhovedet er inde paa Tankegangen om Overtagelse, kan det ikke være anderledes end, som her foreslaaet af det ærede Medlem Hr. N. P. Andreasen. Men jeg er altsaa som sagt bange for, at vi ikke opnaar at hindre en Opskruning af Jordprisen — jeg er bange for, at man kan opnaa det modsatte herigennem, og saa har vi ved Siden af den betydelige Uro, som det ærede Medlem selv advarede imod. Det maa jo være saaledes, at Nævnet ikke kan afsige en Kendelse om Priser, der ligger under det, som Sælgeren kan levere Bevis for, at han kan faa i fri Handel. Derfor vil jeg ikke lægge Skjul paa, at jeg er meget betænkelig ved de Principper, der er nedlagt i dette Forslag, og jeg vil advare mod dem.

Det ærede Medlem Hr. Søren Olesen var inde paa forskellige Betragtninger, som han hovedsagelig byggede paa det Grundskyldsstandpunkt, Partiet i øvrigt lægger he-

le sin økonomiske, og ogsaa anden Politikk, an paa, og det finder jeg paa nuværende Tidspunkt ingen Anledning til at gaa ind i en Drøftelse af. Jeg forstaaer udmærket de Synspunkter, som det ærede Medlem har, og som er grundlæggende for hans Politikk, men man kan vel ikke sige, at de har nogen særlig Relation til det foreliggende Lovforslag.

Derimod kan der maaske være Grund til som noget særlig karakteristisk at pege paa det, det ærede Medlem Hr. Fuglsang var inde paa: en Slags Fællesdrift af Landbruget, en Andelsform, som det ærede Medlem udtrykte sig. Jeg havde Indtryk af, at det ærede Medlem havde betydelige Forventninger i Henseende til en saadan Fællesdrift inden for Landbruget. Nu kan jeg jo ikke vide det, men jeg vilde egentlig tro, at noget saadant ikke rigtig egner sig for vore Himmelstrøg, og jeg maa maaske ogsaa i al Beskedenhed gøre opmærksom paa, at danske Bønder jo har deres egen Form for Samarbejde og Samvirken. Jeg tror ikke paa, at Bønderne eller Landbruget ad Andelsvejen kan komme videre med deres Produktion, end Tilfældet er. Det, der er sket, er jo, at de har stykket Produktionen ud i mange smaa Dele og samlet den igen i en Storproduktion, hvor Ensartethed og Kvalitet er det fremherskende Karaktertræk, og dette er altsaa sket gennem den producerende Andelsbevægelse, gennem Mejerier og Slagterier, men det er sket paa en saadan Maade, at man har bevaret den individuelle Frihed, og Muligheden for Kappestridd indbyrdes har man bibeholdt. Derfor tror jeg, at denne Vej fortsat vil vise sig at være mere holdbar end den, som det ærede Medlem skimter ude i Horisonten.

Udtalelsen om, at Husmændenes Interesser kun varetages af Arbejderpartierne, skal jeg i denne Sammenhæng lade blive staaende ved dens egen indre Værd. Jeg glemte før, da jeg omtalte 3 Mandes Udvalgene, at det ærede Medlem Hr. Aidt var inde paa den Tanke, at det var gør ligt, at finde en Form, hvorefter disse Udvalg kunde føre et vist Tilsyn med, om en Ejendom blev drevet lovformeligt, om der fandt Sammenlægninger Sted, om der i det hele taget skete noget ulovligt. Det er en af den Slags Ting, som med Fordel kan drøftes videre, i hvert Tilfælde forekommer Tanken mig at være overordentlig interessant.

Ja, jeg skal saa takke for den Velvilje, som Lovforslaget i mange Henseender har